

Nieznane zdjęcia Lublina sprzed stu lat ZOBACZ

ms, biel | 09.12.2011 , aktualizacja: 15.01.2013 11:03

Dla miłośników historii Lublina to gratka. Osiem, nigdy wcześniej niepublikowanych, panoram Lublina sprzed I wojny światowej. W czwartek pokazano je po raz pierwszy w Ośrodku Brama Grodzka - Teatr NN

Widok katedry i zabudowy przy Podwalu od strony wschodniej (z obecnego Targu pod Zamkiem)

1/9

Archiwum Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN

Zdjęcia zostały wywołane z oryginalnych, szklanych negatywów. - To naprawdę gratka, bo takie negatywy były bardzo krucho, łatwo ulegały zniszczeniu - mówi Marcin Fedorowicz z Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN, który wystawę ?Nieznane widoki Lublina? przygotował wspólnie z Joanną Zętar i Marcinem Sudzińskim.

**Panorama Starego Miasta z
nieistniejącej już wieży ciśnień na
Placu Bernardyńskim (obecny Plac
Wolności)**

2/9

Archiwum Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN

Negatywy mają rozmiar 13 na 18 centymetrów. Tajemnicza pozostaje ich historia. Do Teatru NN przyniosła je mieszkanka Lublina, która powiedziała, że negatywy niemal w ostatniej chwili udało się uratować przed wyrzuceniem na śmietnik.

**Widok z wieży ciśnień na kościół
pobernardyński, w tle szkoła
Vetterów**

3/9

Archiwum Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN

Nie wiadomo, kto jest autorem zdjęć i czy jest to jedna osoba. Pewne jest natomiast, że fotografie nie powstały tego samego dnia. - Widać, że niektóre były zrobione wczesną jesienią, albo wiosną, bo na drzewach nie ma liści. Inne na przełomie wiosny i lata lub zimą - mówi Marcin Fedorowicz.

**Kościół ss. bernardynek (obecnie
oo. jezuitów); widok od strony ul.
Bernardyńskiej**

4/9

Archiwum Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN

Fotografii jest osiem. Dwie panoramy przedstawiają okolice ul. Podwale, fotograf stał na łąkach, w miejscu, gdzie obecnie jest Targ pod Zamkiem. Na dwóch kolejnych widać kościół pobernardyński. - Jest też zdjęcie Kościoła Jezuitów przy ul. Królewskiej oraz kaplicy akustycznej z katedry - wylicza Marcin Fedorowicz.

**Widok seminarium duchownego od
strony wschodniej (z obecnego
Targu pod Zamkiem)**

5/9

Archiwum Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN

Wyjątkową wartość mają panoramy zrobione z nieistniejącej już obecnie wieży ciśnień (dawny Plac Bernardyński, dziś Plac Wolności). Widać na nich świeżo wybudowany gmach szkoły Vetterów i remontowaną Wieżę Trynitarską.

Kościół i klasztor oo. bernardynów, widok od ul. Dolnej Panny Marii

6/9

Archiwum Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN

- Remont wieży przed I wojną światową był przeprowadzony dwukrotnie, w 1907 oraz 1912 roku, na tej podstawie możemy datować te dwa zdjęcia. Ja skłaniałbym się ku wcześniejszej dacie. A co do pozostałych zdjęć, możemy tylko założyć, że powstały w tym samym czasie - mówi Fedorowicz.

Kościół pobernardyński, widok od ul. Bernardyńskiej

7/9

Archiwum Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN

Lubelscy fotografowie chętnie korzystali z tego dogodnego punktu widokowego, ale to są prawdopodobnie najstarsze takie zdjęcia, które znamy. W 1939 roku fotografie z wieży ciśnień robił Edward Hartwig. W tym przypadku chodziło o udokumentowanie skali zniszczeń miasta po niemieckich bombardowaniach, uwiecznił na przykład zniszczoną katedrę.

Archiwum Ośrodka Brama Grodzka - Teatr NN

Zdjęcia z wystawy w Teatrze NN właśnie dlatego, że zachowały się negatywy, można było wywołać w dużym powiększeniu, bez utraty jakości. Widać nie tylko panoramę Starego Miasta, ale łąki, na których później powstała zabudowa Tatar. Świetnie widoczne są także architektoniczne detale kościołów.